

GUKA

AGURRAREN BESTE ALDEA

KIMUBAT
— GARDEN

**Santu guztien
egunerako enkarguak**

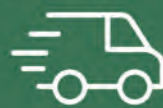
EGIN ZURE LORE-ESKAERA

697 250 292 | garden@kimubat.eus

Casa BASUSTA

Etkez etxeko
zerbitzua

Santiago auzoa, 18
943-86 26 11

Sartu gure **online dendara**
eta egin zure erosketak
etxetik

www.floristeriabasusta.com

40 urte baino gehiagoko
esperientzia sektorean

Landareak
Dekorazioa
eta opariak
Hileta zerbitzua
Lore sortak
Ezkontzak

"Hildakoari agur esateko aukera naturalena eskaini nahi diogu familiari"

Victor Gonzalez Tanatopraktorea

Victor Gonzalez (Usurbil, Gipuzkoa, 1983) Zarautz Hileta Zerbitzuen arduraduna da. Hildakoak ahalik eta modu naturalenean prestatzea eta familiei agur esateko aukera duin eta pertsonalizatua eskaintzea dituzte oinarri.

Zer da tanatopraxia?

Hildakoekin egiten diren lanen multzoa da; besteak beste, baltsamatzea, berreraikuntza eta tanatoestetika. Azken batean, hildakoa ahalik eta modu naturalenean prestatzeko lana da, hildakoarekin lan egitea.

Zuk baltsamatzea egiten duzu, eta Euskal Herrian oso jende gutxi egiten du hori. Zergatik hasi zinen horretan?

Hileta arloan lanean aritu den familia batekoa naiz, eta sektorean lanean hasi nintzenean ohartu nintzen ez zitzaidala gus-tatzen gauzak egiten ziren mo-dua. Horregatik, atzerrira joan nintzen prestakuntza jasotzera, eta lan egiteko beste modu bat ekarri nahi izan nuen. Gure beilatokian, hildako guztiei egiten diegu kontserbazio estetikoak, eta, beharrezkoa denean, baltsamatzea ere bai. Helburua da familiak eta lagunek hildakoa ahalik eta modu naturalenean ikustea, makillajerik erabili gabe. Gaixotasun baten ondorioz, hildakoari larruazalaren kolorea aldatu baldin bazaio, adibidez, sistema zelularren bidezko tratamendu batekin lor dezakegu gaixotu aurretik zuen itxura berreskuratzea.

Zer bereizgarri ditu zuen beilatokiak?

Usurbilen hasi ginen lanean, zeremonia zibilak eskaintzen. Gaur egun, hildakoari askotariko agurrak egitea eta haren bizitza ospatzea ere bultzatzen dugu, argazkien, mokaduen eta beste elementu batzuen bidez. Gainera, hildakoa presentzialki ekitaldian egotea ahalbidetzen dugu, nahi izatera; familiei aukera ematen diegu hildakoa ohiko hilkutxan ikusteko, edo, kontserbazio lanak tarteko, gelan egoteko. Kasu horretan, kontserbazioari esker, hildakoa ukitzeko eta hari musu emateko aukera izaten dute senideek. Hori da lortu nahi nuena, eta gaur egun, egiten duguna.

Zerbitzuaren prozesu guztian familiaren ondoan egoten zarete, ezta?

Bai, eta prozesua oso familiarra izatea lortzen saiatzen gara, badakigulako halakoak une gogorak izaten direla. Prozesuaren hasieratik bukaerara pertsona bera egoten da familiarekin; kontratazioa, prestaketak, administrazio kudeaketa eta abar, dena gure gain hartzen dugu. Familiak ez du ezer egin behar izaten; erakun-

de guztietan ematen diogu baja hildakoari, testamentuaren nahiak ere betearazten ditugu, izapide guztiez arduratzen gara... Familiak prozesu osoan lagunduta eta ahalik eta eroso-oen sentitzea da helburua.

Enpatia izatea ere ezinbestekoa izango da, ezta?

Oso garrantzitsua da, batez ere, pertsona bakoitzaren egoera ulertzea. Izan ere, kasu guztietan mina berbera den arren, ez da gauza bera 90 urteko pertsona bat edo 20 urteko bat hiltzea. Une bakoitzean familiak zer behar duen ulertzeko eta horri erantzuteko gai izan behar dugu.

Zein da eskaintzen duzuen zerbitzuaren bereizgarri nagusia?

Hileta familia enpresa txiki baten berotasuna. Familia gidatzea eta laguntzea oso garrantzitsua da niretzat, baita egiten ditugun prestaketa lanak ere. Gure leloa oso argia da: *Ez dago tapa itxirik*. Familiak hala nahi baldin badu, hildakoak ez du tapa itxiarekin egon beharrik. Gertatutakoa gertatu dela, gorpua berreraikitzeak aukera izan behar du. Hildakoari agur esateko aukera ahalik eta na-

Victor Gonzalez, Zarautzko beilatokiaren atean.

turalena eskaini nahi diogu familiari, eta oraingoz, beti lortu dugu horrela izatea.

Nola irudikatzen duzu tanatopraxiaren etorkizuna?

Azken urteetan sektorea asko aldatu da. Krisialdian jende askok jo zuen tanatopraxiaren arlora lan bila, eta prestakuntza eskaintzen zuten akademia ugari sortu zituzten. Gaur egun, baina, sektorea arautuago dago. Bestalde, gero eta gazte gehiago ikusten ditut beilatokietan eta tanatorioetan praktikaldiak egiten. Hala ere, asko arrazoi ekonomikoak tarteko hurbiltzen dira; gutxi dira bokazioa dutenak.

Zein da etorkizunerako duzun helburu nagusia?

Euskal Herriko Tanatopraxia

Unibertsitatea sortzea nahiko nuke; proiektu horixe gauzatzeari nahi dut. Izan ere, Parisen ikasi nuen metodologia Euskal Herrira ekartzea gustatuko litzaidake, Euskal Herrian ere, Europako beste herrialde batzuetan bezala, tanatopraxia modu profesionalen ikasi ahal izateko. Helburua da profesionalek egoera oso zailetan dauden hildakoak prestatzeko, eta, beharrezkoa denean, berreraikitze gaitasuna izatea. Gisa horretan, familiek hildakoari begiratzeko nahiz hura ukitzeko, besarkatzeko eta agurtzeko aukera izan dezaten. Hori da nire lanaren zentzua: familiei agur duina eta ahalik eta naturalena egiteko aukera ematea.

Zarautz
Hileta Zerbitzuak

ZERBITZU FAMILIARRA, BETIKO TANATORIOA

943-89 49 37 (24o) | zarautzhiletazerbitzuak.eus | Araba kalea 35, Zarautz

HILBERRIAK URTEURRENAK eta **ESKERTZAK** **GUKA** hedabideetan

GUKAKIDEEK
prezio berezia
eskeletan

ESKELA JARTZEKO:

zumaia@ukt.eus
orio@ukt.eus
zarautz@ukt.eus
azpeitia@ukt.eus
azkoitia@ukt.eus
urolakosta@ukt.eus
943-81 38 41

Norberaren borondatea, besteen etorkizunerako laguntza

Testamentu solidarioaren bidez,
pertsona batek bere ondasunen zati
bat erakunde sozial edo humanitario
bati edo interes orokorreko talde bati
utz diezaioke. Baina nola funtzionatzen du
horrek? Zer utz daiteke eta zer ez? Zeintzuk
dira egin beharreko urratsak?

Testamentua egitean pertsona batek bere ondasunak nori utzi nahi dizkion erabakitzen du.

Erabaki horren bidez, gainera, gizarteari ekarpena egiteko aukera ere badu. Testamentu solidarioaren bidez, norberak bere ondasunen zati bat erakunde sozial, humanitario edo ongintzako bati uztea erabaki dezake. Horrela, hilda gero ere, bizitzan zehar eraikitako ondarearen zati batekin beste pertsona edo kausa batzuei laguntzen jarrai dezake.

Ohiko testamentu batean jasotzen da erakunde baten aldeko ekarpena egin nahi dela. Ez da testamentu mota berezi bat, baizik eta pertsonak bere azken borondateetan egiten duen xedapen bat da.

Ez da beharrezkoa ondare handia izatea. Pertsona batek diru kopuru jakin bat, ondasun zehatz bat edo bere ondarearen ehuneko bat utz diezaioke aukeratutako erakundeari. Gainera, erabaki horrek ez du esan nahi familiari ezer utzi ezin dionik: legeak ezarritako mugak errespetatuta, biak uztar daitezke.

Testamentuan, erakunde bat ondarearen zati baten edo, legez posible denean, ondare osoaren oinordeko izendatu daiteke.

Beste aukera bat da ondasun jakin bat erakunde bati uztea. Horri legatua esaten zaio. Dirua, etxebizitza, lursaila, ibilgailua, bitxiak, artelanak, akzioak edo balio ekonomikoa duten beste eskubide batzuk izan daitezke.

Nolanahi ere, testamentua

egitean kontuan hartu behar dira legezko oinordekoen eskubideak. Euskal Autonomia Erkidegoan indarrean dagoen araudiak familiako kide batzuen eskubideak babesten ditu. Horregatik, komeni da notarioarekin hitz egitea, kasu

Gakoak

Zer da? Testamentuan erakunde sozial edo ongintzako baten aldeko ekarpena jasotzea.

Zer utz daiteke? Dirua, ondarearen ehuneko bat edo ondasun jakin bat.

Nola egin daiteke? Notarioaren aurrean egindako testamentuan jasota.

Familiaren oinordetza errespetatu behar da? Bai, legezko oinordekoen eskubideak kontuan hartu behar dira.

bakoitzean zer aukera dauden eta ondarea nola banatu daitekeen argitzeko.

Bertako erakundeak

Testamentu solidarioa norberaren borondatea eta gizartearekiko konpromisoa uztar-

Legearen mugarrian egiten da, eta, beraz, ez du familiaren oinordetza baztertzen

tzeko modu bat da. Norberak aukeratutako erakunde baten bidez, etorkizunean ere pertsona edo egoera jakin batzuei laguntzeko aukera ematen du.

Euskal Herrian hainbat erakundek eskaintzen dute herentzia edo legatu solidarioak egiteko aukera. Besteak beste, Caritasek, Alboanek, Anesvadek, Gurutze Gorriak, Manos Unidasek, Zehar-Errefuxiatuekin elkarteak, Lagun Arteanek, Elikadura Bankuak eta Hurkoa Fundazioak aukera hori jasotzen dute beren webguneetan.

Zenbat balio du? Testamentu arrunt bati dagokion tarifa notariala aplikatzen zaio.

Aldatu daiteke? Bai, pertsonak testamentua alda dezake geroago, bere borondatea aldatzen badu.

Ondasunak erabil daitezke bizirik dagoen bitartean?

Bai. Testamentu solidarioa egiteak ez du esan nahi ondasunen kontrola galtzen denik; pertsonak bere ondasunak erabiltzen eta kudeatzen jarraitzen du.

Marina Martin eta Ainara Larraza.

"Gizartea ez dago prest dolu perinatalaz hitz egiteko"

Ainara Larraza Hilda jaioetako haur baten ama

Urriaren 15a Dolu Perinatalaren eta Gestazionalaren Nazioarteko Eguna izan zen. Ainara Larraza oriotarrak bere esperientzia partekatu zuen egun horren harira, Donostiako Matia Gunean egindako jardunaldian. Izan ere, haren bikotekideak alaba haurdunaldiko 37. astean galdu zuen. Bizitakoa kontatzea erabaki dute, antzeko egoeran dauden familiek bakarrik ez daudela jakin dezaten eta gizartean oraindik ere tabu den errealitate bati ikusgarritasuna emateko.

Urria eta urriaren 15a dolu perinatalaren hila eta eguna dira, eta zure bikotekideak eta zuk bizi izandako istorioa kontatzea erabaki duzue. Zergatik?

Bikotekideak haren sabelean hazten ari zen umea galdu zuen 37. astean, eta oso galdurik sentitu ginen; izan ere, Osakidetza eta erakunde publikoek ez dute gai honi lotuta laguntzarik ematen, psikologo pribatuak lanez lepo daude... Bikotekideak Mara erditu behar izan zuen, eta ez nekien nola prestatu behar zuen edo nola lagun niezaiokeen. Ikaragarri ondo tratatu gintuzten emaginak eta ospitaleko bestelako profesionalak, baina zerbait gehiago behar genuen. Prozesu horretan, Esku Hutsik elkartearekin egin genuen topo. Esku Hutsik gurasoek sortutako irabazi asmorik gabeko elkarte da, eta hilda jaioetako edo jaioberrian hildako seme-alaben heriotza dela eta, dolua bizi izan duten edo bizitzen ari diren familiei laguntza ematea du helburu. Gurea bezalako egoerei ikusgarritasuna eman behar zaie, eta horregatik animatu ginen jardunaldietan parte hartzera eta gure esperientzia azaltzera. Halako heriotzak gertatu egiten dira; uste duguna baino askoz gehiagotan, gainera. Gai mingarria da eta ezkutatu egiten da askotan; zaila da gaiaz hitz egitea. Badirudi hitz egiten ez dena ez dela existitzen, baina oso garrantzitsua da dolu perinatalaren gaia gizarteratzea, eta egoera bizitzen ari diren familiek ikustea ez daudela bakarrik.

Galera baten ondoren, dolu prozesua oso pertsonala izan daiteke. Nola bizi izan zenuen zuk?

Hasieran oso bakarrik sentitu ginen, ondo gogoratzen dut sentipen hura. Bikote gisa, asko elkartu gintuen zerbait izan zen, eta hori arraroa da, al-

"Hitz egiten ez dena ez da existitzen, baina oso garrantzitsua da gaia gizarteratzea"

"Guri gertatu aurretik, inoiz ez nuen pentsatu horrelako zerbait pasa zitekeenik"

"Nire dolua haserrearekin hasi zen, mundu guztiarekin haserre nengoen"

derantziz gertatzen baita sarritan. Horrelako galera handi bat izanda, ordea, elkar ezin ginela galdu pentsatu genuen, eta bidea, guk aukeratutako bidea, zaila izan den arren, ondo joan zaigu. Ospitaletik atera orduko psikologoarengana joan behar genuela erabaki genuen, eta lasai eta eroso sentiarazten gintuen bat aurkitu genuen. Orduetik -duela bi urte pasatxo- laguntza jasotzen aritu gara, eta alta psikologikoa eman berri digute. Terapia pribatuaz gain, talde terapietan ere parte hartu dugu. Azkenean, zure egoera berdina bizi dutenekin edo antzeko mina dutenekin hitz egiteak eta epaitua ez zarelaren sentitzeak asko laguntzen du. Guri gertatu aurretik, inoiz ez nuen pentsatu horrelako zerbait pasa zitekeenik, eta horregatik, gurea bezalako kasu gehiago izan direla jakiteak bakarrik ez gaudela sentiarazi digu.

Une zail horietan zer behar izan zenuten gehien? Zerk lagundu zizuen aurrera egiten?

Nik sabelean eraman nuen 4 urteko semea dugu, Markel; gero, bigarrena, Mara, 37. astean hil zen nire bikotekidearen barruan; eta urtebeteko beste txiki bat dugu, Lea, nire

bikotekideak izandakoa. Prozesuan zehar izan dugun motorra Markel da. Motorra izan da kalera irten nahi izateko, motorra izan da sendatzeko eta bizi normalera itzultzeko, motorra izan da beste haur bat izaten ausartzeko... Doluaz hitz egiteko motorra ere izan da Markel, umeek naturaltasun osoz hitz egiten baitute, eta guk hasieratik azaldu genion arreba hil zitzaiola. Berak, orain, egunero hitz egiten du arrebaz, haren argazkiak ikusten ditu, eta horrek asko laguntzen du normaltasunera itzultzen. Beraz, Markel izan da gure motorra.

Terapia pribatua nahiz talde terapiak egin dituzuela esan duzu, baina familiak eta lagunek nola bizi izan dute prozesua? Dolu perinatalari buruz hitz egitea oraindik ere zaila dela uste al duzu?

Oso gauza pertsonala dela uste dut, familia edo pertsona bakoitza desberdina delako. Orokorrean, gizartea ez dago prest dolu perinatalaz hitz egiteko. Gurasoak edo aitona-amonak hilez gero, doluminak ematen ditugu, baina bizitza bat espero duzunean eta bat-batean galtzen duzunean, asko aldatzen da kontua. Gizartea ez dago hori onartzeko prest. Gure kasuan, familia ondoan izan dugu behar izan dugun guztietan, eta oso garrantzitsua den lagun sarea osatu dugu. Asko sostengatu gara familian eta lagunartean, eta asko lagundu digute. Eta nola ez, terapia. Hiru oinarri horiek izan ditugu.

Alta psikologikoa jaso berri duzuela adierazi duzu, baina dolua bera inoiz amaitzen al da?

Doluak fase batzuk dituela uste dut, eta ikasi dut neure burua kokatzen, zer sentitzen ari naizen jakiten. Nire dolua, adibidez, haserrearekin hasi zen; mundu guztiaren kontrako haserrea sentitzen nuen. Ez nuen ulertzen zergatik gertatu zitzaigun guri, eta haserretuta nengoen sistemarekin, edozein komentariok eragiten zidan... Haserre hori, gero, pena bihurtu zen, eta, orain, ez nuke esango dolua gainditu dudarik, ezin dela gainditu esango nuke, baina bai onartu. Zure alaba beste puntu batean kokatzen ikasten duzu; nire etxean Mararen argazkiak leku guztietan daude, beste umeen argazkiak dauden bezala. Marak beste seme-alaben espazio bera du. Nostalgiatik hitz

egiten eta sentitzen ikasten duzu. Batzuetan emozionatu egiten zara, baina ez minaren ikuspuntutik. Bestela ezingo nuke nire esperientzia azaldu, ezingo nuke elkarriketa hau eman. Onartu dugu Mara ez dela egongo baina gure familiako parte dela, bost kideko familia garena, eta ezingo dugula berarekin gozatu. Lasaitasunetik bizi dugu orain egoera, baina horra iristea ez da erraza: asko hausnartu behar da, bidea luzea da.

Gaiari ikusgarritasuna ematea garrantzitsutzat jo duzu, baina zer aholkatuko zenioke dolu perinatalean dagoen pertsona edo familia bati?

Niri balio izan didana zer den azal dezaket, eta ni oso pertsona itxia izan naiz beti nire sentimenduak adierazteko orduan. Hau da, barrura begira bizi izan naiz beti, eta prozesu honetan zehar, dena kanpora ateratzeak on egin dit. 'Oso gaizki nago' esateak on egin dit, ez bakarrik barrua husteko, zure umetxoari tokia emateko baizik. Jendeak ez badu ezagutzen, askotan ez dela existitu dirudi, baina ez da nire kasua izan; nik ezagutu nuen, nik besoetan izan nuen, usaindu egin nuen, jantzi egin nuen, haren argazkiak ditut... Ume hori existitzen da. Horregatik, hitz egiten baduzu, bere lekua ematen diozu, eta niri asko lagundu dit horrek. Gainera, laguntza profesionala eskatzea eta jasotzea ezinbestekoa da.

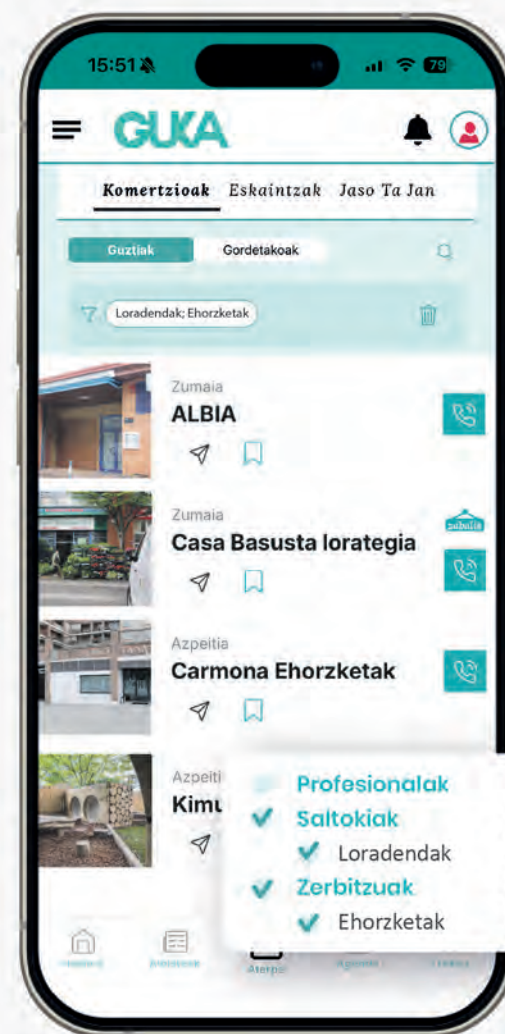
Zer eskatuko zenieke erakunde publikoei?

Osakidetzari eskatuko nioke dolu perinatalak ospitaletan laguntza espezifikoak izatea. Minbizia dutenek oso egoera zaila bizi dute, eta onkologikoetan horretarako profesionalak dituzte; zainketa aringarriak behar dituztenek ere badute beraientzako egokitutako laguntza. Baina dolu perinatala ere oso zaila da kudeatzen, eta kontuan hartu behar da. Familia horiei laguntzeko zerbait behar da; izan ere, shock egoeran egon ohi dira. Une horietan lehen laguntzak eta pausoak oso garrantzitsuak dira; beraz, nire eskaera gaia serio hartzeko da, profesionalak jar ditzatela eta ez dezatela familiaren bidea zaildu psikologoa eskatzeko orduan. Buru osasuna garrantzitsua da, eta garaiz esku hartzen bada, dolu bat ez da trauma edota depresio bilakatuko. Har ditzagun neurriak.

aterpe

Herriko merkatarien
eta ostalarien
erakusleiho digitala

**ONLINE IKUSI,
ESKAERA EGIN...
ETA KALEAN EROSI**

Jarri zure **saltokia** eta
produktuak edo
zerbitzuak gure
webgunean eta
zabandu herrira

GUKA

CARMONA

FUNERARIA EHORZTETXEA

CARMONA EHORZTETXEAK **50 URTE** BAINO GEHIAGO DARAMATZA UROLA BAILARAN MOMENTU GOGORRETAN ZERBITZUA EMATEN, GERTUKO TRATUA ETA PERTSONALIZATUA ESKAINIZ.

ETENGABEKO **24 ORDUKO ZERBITZUA DUGU**,
AZPEITIKO ETA AZKOITIKO BEILATOKIETAN.

Carmona ehorztetxea Pablo VI, 7 - AZPEITIA - Tel.: 943-15 15 14 - 943-15 09 74
Beilatokia Azpeitian Ibai-Ondo Kalea, z/g AZPEITIA - Tel.: 943-81 60 42
Beilatokia Azkoitian Juin Industrialdea z/g - AZKOITIA - Tel.: 943-85 20 70
Zerbitzu iraunkorra Tel.: 943-15 15 14 - 943-15 09 74

www.funerariacarmona.com